

Szanowni Państwo, chcąc przybliżyć naszym czytelnikom władze Akademii Górniczo-Hutniczej na kadencję 2020/2024 przeprowadziłam wywiady z nowym gronem rektorskim. Panowie nie tylko przedstawiają swoje plany na następne cztery lata, ale mówią też na temat naszej uczelni w czasie pandemii. Rozmawiamy o tym, jak jesteśmy na nią przygotowani, co należało zrobić, aby zmienić sposób nauczania, pracy i organizację AGH. Z rozmów dowiadujemy się o nowych rozwiązaniach strukturalnych, sposobach pracy wymuszonych przez panujący COVID-19 oraz o wielu sprawach i przemyśleniach dotyczących tego trudnego czasu, jaki jeszcze przed nami.

Ilona Kolczyńska, redaktor naczelna Biuletynu AGH

Mam głęboką nadzieję, że z pomocą specjalistów ze świata medycyny uda się już niebawem pokonać COVID-19, a nasze życie na wszystkich płaszczyznach wróci do normy

Wywiad z prof. dr. hab. inż. Jerzym Lisem – Rektorem Akademii Górniczo-Hutniczej

Ilona Kolczyńska

Panie Rektorze, pańskie hasło wyborcze brzmiało: Nasza AGH – Uniwersytet Przyszłości. Tymczasem nadal przed nami trudny czas: trwa pandemia COVID-19. W swoim programie wyborczym stwierdził pan, że już doprowadziła do przewartościowania wielu poglądów na rozwój cywilizacji, znacząco wpłynęła na światową gospodarkę i zmieniła wiele obszarów naszego życia, w tym ten związany z życiem akademickim. Jak planuje pan rektor przeprowadzić Akademię Górniczo-Hutniczą przez tę epidemię?

W każdym obszarze naszego życia nastąpiły zmiany, które powinniśmy zaakceptować. AGH również musiała się dostosować do nowej rzeczywistości – zdalnego nauczania, wirtualnych konferencji czy braku bezpośrednich spotkań w gronie przyjaciół. To trudny czas, ale widać, że wyszliśmy z tego okresu obronną ręką. Właściwie z dnia na dzień przeszliśmy do nauczania zdalnego, pracy online, prowadzenia obron prac dyplomowych w sposób do tej pory niespotykany. Również tegoroczne wybory przybrały formę zdalną. Dyskusje przedwyborcze oraz debaty prowadzone wyłącznie

online dla mnie samego były nowym wyzwaniem. Nauczyliśmy się tak funkcjonować, wiele codziennych obowiązków udaje się realizować online. Nie oznacza to, że należy się do tego przyzwyczaić.

prof. dr. hab. inż. Jerzy Lis – Rektor Akademii Górniczo-Hutniczej

fol. arch. AGH

Mam głęboką nadzieję, że z pomocą specjalistów ze świata medycyny uda się już niebawem pokonać COVID-19, a nasze życie na wszystkich płaszczyznach wróci do normy. A my wrócimy do naszych zajęć, obowiązków i pasji z jeszcze większą energią i optymizmem.

Jako uczelnia staramy się zapewnić bezpieczeństwo zarówno pracownikom jak i studentom. W tym semestrze w uczelni prowadzone będą wyłącznie zajęcia o charakterze praktycznym. Wykłady w dalszym ciągu prowadzone będą online, a liczebność grup została ograniczona. Na każdym kroku przypominamy – przez specjalne tablice informacyjne i komunikaty do społeczności o konieczności zakrywania ust i nosa, dezynfekcji dłoni oraz zachowania dystansu społecznego. Mieszkańcy Miasteczka Studenckiego również są zobligowani do przestrzegania określonych zasad, a na wypadek wystąpienia zakażenia jesteśmy w stałym kontakcie ze służbami sanitarnymi oraz w każdym akademiku dysponujemy izolatoriami.

Podkreślił pan także stojące przed uczelnią wyzwania i bariery w jej rozwoju, czyli zmiany demograficzne w kraju powodujące spadek ilości studentów, dynamiczne zmiany strukturalne w gospodarce, zmiany w tradycyjnych sektorach przemysłu krajowego współpracującego z AGH, czy wreszcie nowe wyzwania, kierunki i tendencje w krajowej i światowej nauce. Jak temu wszystkiemu chce pan sprostać?

Zaczynamy drugie stulecie działalności akademii z silnym zapleczem kadrowym i infrastrukturalnym. Zarówno zmiany w gospodarce, przemyśle, jak i społeczeństwie są dla nas wyzwaniem do doskonalenia naszego programu kształcenia, oferty skierowanej do przyszłych pokoleń studentów. Nie boimy się zmian demograficznych. W zeszłym roku uzyskaliśmy status Uczelni Badawczej i dzięki temu przez najbliższe lata będziemy mogli skupić się przede wszystkim na rozwoju sfery naukowo-badawczej. Kształcenie to nadal najważniejszy obszar naszej działalności, ale już od kilku lat niżej demograficzne nie są dla nas problemem, ponieważ zainteresowanie ofertą AGH utrzymuje się na podobnym poziomie.

Określił pan siedem głównych obszarów, na bazie których sformułował pan program swojego działania w kadencji 2020–2024. Jeden z nich to AGH jako uniwersytet wartości. Jak to rozumieć?

Model AGH jako uniwersytetu wartości rozumiem jako model nowoczesnego uniwersytetu badawczego z głęboką misją społeczną. Od rozpoczęcia czynnej działalności w 1919 roku uczelnia realizowała misję kształcenia i prowadzenia badań naukowych w ścisłym powiązaniu z życiem gospodarczym i przemysłem. Obecnie

AGH to model Uniwersytetu Nauki i Technologii, gdzie równolegle rozwijamy, obok tradycyjnych, najnowocześniejsze kierunki nauki. Społeczna rola uniwersytetu staje się bardzo ważna w najnowszych koncepcjach uniwersytetów. Model zbliżony do realizowanego w AGH jest obecnie szczególnie aktualny i perspektywiczny.

Drugi obszar to nowoczesne kształcenie atrakcyjne dla studentów i otoczenia społeczno-gospodarczego w kraju i za granicą. AGH naucza nowoczesnie, za co są chwaleni nasi absolwenci. Jak jeszcze można to pogłębić?

Naszym wspólnym celem jest umocnienie marki AGH, kształcącej najlepszych absolwentów dla nauki i gospodarki. Powinniśmy podtrzymać renomę „Kuźni Prezesów”. AGH to uczelnia, której dyplom otwiera kariery zawodowe i naukowe, promuje ich do zajmowania najwyższych stanowisk w przemyśle i biznesie oraz umożliwia ambitne kariery naukowe. Musimy doskonalić systemy i formy nauczania oraz kontroli jakości kształcenia. Aktualne czasy wymagają nowych rozwiązań w zakresie edukacji dostosowanych zarówno do rynku pracy, jak i zmieniających się umiejętności i nawyków młodego pokolenia. Nowoczesne kształcenie musi być oparte o większą aktywność i indywidualny wkład studentów, ale także umiejętności interdyscyplinarne.

Trzeci obszar określił pan jako „Polski MIT”. Jak pan chce to osiągnąć?

Silą AGH jest zróżnicowanie prac badawczych, ich elastyczność i nadążanie za potrzebami nauki i techniki. Rozwijamy zarówno nauki podstawowe jak i stosowane, mamy w swojej aktywności najnowocześniejsze dyscypliny będące przyszłością nauki światowej oraz te unikalne, może niszowe, ale niezbędne dla rozwoju gospodarki i społeczeństwa. W naszej szerokiej działalności naukowej łączymy dziedziny nauk technicznych, ścisłych, nauk o ziemi, przyrodniczych, ekonomicznych, humanistycznych i społecznych. Wytworzyliśmy więc unikalny model „Uniwersytetu Nauki i Technologii”. Taki model sprawdza się zwłaszcza obecnie i może sprostać nowym wyzwaniom w przyszłości. Uważam, że taką elastyczną i pluralistyczną politykę naukową należy kontynuować i rozwijać. Tak rozwijają się najlepsze światowe uczelnie, stąd nasze hasło „AGH – Polski MIT”. Musimy też wykorzystać szansę, jaką daje realizacja projektu Inicjatywa Doskonałości Uczelnia Badawcza.

Czwarty stawia na AGH jako lidera innowacyjności i transferu wiedzy. Piąty na otwarcie się na współpracę krajową i międzynarodową. Jakie są na to sposoby?

Naszym wspólnym celem jest umocnienie marki AGH, kształcącej najlepszych absolwentów dla nauki i gospodarki. Powinniśmy podtrzymać renomę „Kuźni Prezesów”. AGH to uczelnia, której dyplom otwiera kariery zawodowe i naukowe, promuje ich do zajmowania najwyższych stanowisk w przemyśle i biznesie oraz umożliwia ambitne kariery naukowe.

Od początku powstania AGH realizujemy misję aktywnej współpracy z gospodarką. W ostatnim okresie zbudowaliśmy w AGH nowoczesne systemy wytwarzania własności intelektualnej oraz transferu technologii. Nie możemy na tym poprzestać, dlatego niezwykle istotne jest dalsze intensywne wspieranie prac rozwojowych i aplikacyjnych w innowacyjnych dziedzinach, a także zwiększenie efektywnej promocji osiągnięć i oferty badawczej AGH. Niezbędne są również kolejne inwestycje, które będą mogły wspierać rozwój innowacji od samego początku.

Umiędzynarodowienie to nie tylko studenci zagraniczni. To również silna współpraca wydziałów z jednostkami naukowymi z Europy i świata. Dobrym przykładem jest konsorcjum UNIVERSEH, które tworzymy z Uniwersytetem w Tuluzie, Uniwersytetem Luksemburskim, Uniwersytetem Heinricha Heinego w Düsseldorfie oraz Uniwersytetem Technicznym w Luleå. Uzyskanie statusu Uniwersytetu Europejskiego przez AGH oznacza w praktyce możliwość współpracy z pozostałymi partnerami z sieci nad technologiami przemysłu kosmicznego. Konsorcjum będzie kształcić, ale także prowadzić badania między innymi w zakresie telekomunikacji, klimatu czy zrównoważonego rozwoju sektora kosmicznego. Uczelnie będą pracować w obszarach związanych z inżynierią kosmiczną oraz biznesem okołokosmicznym, naukami społecznymi, medycyną czy sztuką.

Dotychczasowe umowy o współpracy z partnerami z kraju i zagranicy skutkują wzrostem konkurencyjności na tle pozostałych uczelni w Polsce, ale także możliwością rozwoju bazy laboratoryjnej, odbywaniem staży i praktyk przez naszych studentów i pracowników.

AGH ma stać się atrakcyjnym i stabilnym miejscem pracy dla najlepszych naukowców, nauczycieli i pracowników administracji. Co możemy przez tę atrakcyjność rozumieć?

Rozwój kadry oznacza rozwój uczelni, dlatego chciałbym nadal prowadzić elastyczną politykę kadrową zgodnie z hasłem „AGH Uczelnią Wielu Pokoleń”, ponieważ w interesie uczelni jest także wykorzystywanie możliwości wszystkich kadr niezależnie od wieku. Musimy także wspierać indywidualny rozwój zawodowy najbardziej aktywnych pracowników, a także pamiętać o programach motywacyjnych dla młodych pracowników. Staramy się również poszerzać ofertę atrakcyjnych wymian pracowniczych, umożliwiać organizację kursów i szkoleń podnoszących umiejętności miękkie i kwalifikacje naszej kadry.

Pragnie pan zarządzać nowoczesnie. Co to znaczy?

Kluczową rolę w nowoczesnym zarządzaniu pełnią między innymi nowe technologie, rozwój wiedzy oraz budowa kultury zaangażowania, zaufania niezbędnego do współpracy i współodpowiedzialności za wyniki akademii. Konieczne jest również pełne wykorzystanie możliwości, które dają nam współczesne technologie IT. Dobrym wyznacznikiem są standardy przyjęte i stosowane aktualnie przez największe firmy i korporacje. Uważam, że należy się inspirować i próbować wdrażać najlepsze praktyki z tego zakresu w uczelniach.

Panie rektorze, w momencie oddawania tego wywiadu do druku, niektóre wydziały przeszły na nauczanie zdalne w związku z dynamiczną sytuacją pandemiczną. Czy inne pójdą w ich ślady?

Niewykluczone. Sytuacja związana z pandemią COVID-19 jest wymagająca i trudna dla wszystkich. Z jej skutkami przyjdzie nam zmagać się jeszcze przez jakiś czas. Chciałbym jednak zapewnić zarówno pracowników jak i studentów, że na bieżąco monitorujemy sytuację w kraju i w naszym regionie i adekwatnie do zmieniających się okoliczności prowadzimy nasze działania. Zajęcia online prowadzone w tym semestrze są przykładem tego, że staramy się ograniczać duże spotkania w murach uczelni. Zdrowie naszej społeczności jest w tych czasach dla mnie jednym z priorytetów. Mimo trudności, jakie mogą wiązać się z prowadzeniem zajęć online, będziemy mieć nasze wspólne bezpieczeństwo na względzie w pierwszej kolejności. Ostatni semestr pokazał nam, że kształcenie online jest możliwe. Co prawda jesteśmy uczelnią techniczną i zależy nam przede wszystkim na przekazywaniu praktycznych umiejętności, jednak COVID-19 nam uzmysłowił, że czasami trzeba zweryfikować swoje najśmielsze plany, a realizację pomysłów i celów naukowych, życiowych, rodzinnych odłożyć nieco w czasie. Na szczęście przyszło nam pracować w niezwykle zintegrowanym środowisku, które jestem przekonany, poradzi sobie z takimi wyzwaniem. Największym wyzwaniem dla wszystkich uczelni w trakcie pandemii jest utrzymanie wysokiej jakości kształcenia. O to musimy zabiegać i na każdym etapie nauki zdalnej czy stacjonarnej pamiętać, że studenci nie mogą być tutaj poszkodowani. To bardzo trudny czas, ale cieszę się, że jesteśmy razem. Dziękuję za poświęcenie wszystkim – nauczycielom, studentom, doktorantom i pracownikom administracji i w dalszym ciągu proszę o odpowiedzialność i wspólne zaangażowanie w walce z COVID-19.

Dziękuję za wywiad i życzę Panu Rektorowi osiągnięcia celów, których ma pan tak wiele. Gratuluję serdecznie najwyższego stanowiska w Akademii Górniczo-Hutniczej.

Chciałbym jednak zapewnić zarówno pracowników jak i studentów, że na bieżąco monitorujemy sytuację w kraju i w naszym regionie i adekwatnie do zmieniających się okoliczności prowadzimy nasze działania.